

Суспільство можна порівняти з екосистемою, що має важелі для саморегуляції: при занадто сильному перекосі в бік однієї сили, на протидію їй з'явиться інша сила. Тому на основі вищевикладеного доходимо висновку: тяга до контролю і тоталітарності – характерна для чималої кількості людей, так само, як і прагнення боротися за свою свободу будь-якими методами.

Список використаних джерел

1. Орвелл, Джордж. Колгосп тварин / Пер. з англ. Ю. Шевчука. Київ : Видавництво Жупанського, 2015. – 120 с.

Бушнін М. Є., здобувач вищої освіти 2 курсу, гр. КІ-203
Науковий керівник – **Киселиця С. В.**, к. філос. н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

СЕНС ЛЮДСЬКОГО БУТТЯ: ВІЧНІСТЬ ЧИ КОНЕЧНІСТЬ?

Проблема сенсу людського буття за визначенням хвилює людство. Світ навколо настільки несподіваний і недосліджений, а життя людини настільки коротке... Тож здавна мисляча особистість завжди задає собі питання «В чому суть мого буття?» і відповідь на нього – неоднозначна, бо факт смерті (конечності) суперечить бажанню безсмертя (вічності) у реальному житті.

На жаль, чи то може на щастя, правильної відповіді немає. Багато людей та вчених називали смерть основою існування, адже це логічний кінець. Інші ж вважають, що безсмертя це те, до чого необхідно тягнутися.

Думаю всім відомо, що ще із сивої давнини люди мріяли отримати вічне життя. Прикладом цього можна назвати легенди та міфи всіх без винятку народів, що населяють нашу планету. Згадаємо також про те, як алхіміки намагалися добути філософський камінь, що мав дарувати вічне життя.

Багато людей навіть возводять смерть в культ, вважаючи, що єдиним правильним, істинним може бути тільки кінець життя. В багатьох релігіях смерть стає деяким сенсом, адже після смерті душа начеб то очищується і стає чимось новим, ідеальним. Тільки після смерті, позбавившись грішного тіла, можна досягнути ідеалу, піднятися над матерією.

Мені досить важко точно сказати, у чому сенс буття. Це може бути як смерть, так і безсмертя, бо безсмертя чомусь завжди асоціюється з безкінечним життям. Але наразі все ж таки віддам перевагу безсмертю, проте не фізичному.

Навіщо людям безсмертя? Більшість просто бояться смерті, саме тому придумали життя після смерті. До речі, в такі екзистенціальні моменти питання світоглядної істини й виникають. Чому? Життя після смерті має підґрунтя, тобто зароджується світла ідея продовження існування, формується ідеальний образ людського буття. Але досягнути смислу можна тільки в кінці життя. Тобто треба прожити життя і померти, щоб отримати шанс на щось ідеальне та нове. Чи не здається, що поняття смерті та безсмертя в цій ідеології змішані?

Проте зараз не про це. Теорій про вічне життя вистачає. Прикладом є хоча б вищезгадані міфічні істоти, що можуть жити віками, тисячоліттями, а то навіть і вічно. Так, згадаймо вампірів. Такого роду істот не прийнято вважати людьми, але їх наявність чітко демонструє наскільки вони можуть бути водночас привабливими і потворними. Авжеж, за міфами, переказами, легендами, їх можливості завжди були вищими, ніж у людей, але в той же час факт безсмертя стирає ту людяність, що могла бути у них на початку життя. Гуманізм в таких істотах здебільшого зникає під впливом часу. Егоїзм же прогресує.

Тепер уявімо, що одна чи дві людини (нехай навіть дуже добрі та люблячі!) зможуть жити вічно в стандартному розумінні цього слова. Хвороби більше не страшні для них, а

для інших? Через пару століть люди ймовірно зможуть навчитися лікувати багато захворювань та зможуть передати (може продати, це вже залежить від ментальності) цю інформацію звичайним людям. Але не можна виключати, що через декілька десятиліть чи століть під впливом життєвих обставин добрі наміри не зміняться на роздратування та ненависть. Наше суспільство, на жаль, не приймає всіх, хто хоч якось виділяється та намагається зламати «не таких».

Так, ідея вічності життя може подарувати розвиток науки, медицини, навіть культури, але в той же час вічність, нескінченність є тягарем для людства. Добре якщо безсмертних людей буде небагато, але ж виникає нове випробування: наскільки тяжко жити у самотності. Постійно бачити смерті людей, до котрих встиг прив'язатися. Для мене, зокрема, найгіршим буде бачити як люди самі себе нищать. Вони гарно з цим справляються з століття в століття і ми, звичайні люди, знаємо це не тільки з книг по історії, а часто бачимо це своїми очима. В такій ситуації, мені здається, будь-яка любов до людини зникне, а на її місці створиться ненависть.

Існує ще одна причина, чому я не сприймаю ідеологію безсмертя як вічного життя. Мені подобається безсмертя як філософська ідея вічної користі для людства, але з медичної точки зору вважаю безсмертя нонсенсом. При цьому я глибоко переконаний, що вічно живі представники людства існують. До прикладу, Генрі Форд, засновник компанії «Форд». Зараз його немає на цьому світі, його серце не б'ється, але результати його діяльності досі затребувані. 161 його патент приносить серйозну користь людям і понині. Його ідея конвеєрного способу виготовлення продукції стала революційною, адже винаходи, до яких ми звикли у повсякденній практиці, не з'явилися б без нього.

Отже, для мене сенс людського буття у пошуках вічного життя, але не фізичного. Це можна, напевно, назвати безсмертям власної користі для людства. Головне: не тілесно, а ідеально зберегти себе. Тому особисто я прагну зробити помітний вклад в цивілізаційну історію, щоб його результатами люди користувалися безкінечно довго. Щось, що буде корисним і через десятиліття чи століття. Щось, що не застаріє і не забудеться. Важко пояснити, але вірити хочеться ...

Васильєва А. В., здобувачка вищої освіти 1 курсу, група ЕК-211

Науковий керівник – **Колєватов О. О.**, к.і.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ФІНАНСОВА СИСТЕМА КИЇВСЬКОЇ РУСІ

З прадавніх часів люди обмінювалися товарами на основі натурального обміну: шкури, зерно, хутро, віск та інші продукти. Потім тривалий час обмін здійснювався за рахунок іноземних грошей. Одна з основних монет обігу – срібний арабський дирхем, вага якого становила 3,9 грам. Візантійський солід обслуговував лише міжнародну торгівлю, проте західноєвропейські денари активно були впроваджені в обіг Київської Русі в XI ст. Основними західноєвропейськими монетами були мідні пфеніги, англосаксонські пенні, угорські та чеські денарії. Згодом Київська Русь почала карбувати власні гроші, а саме при дворі Володимира Святославовича на початку XI ст. випускали златники та срібляники на зворотньому боці яких зображувався княжий герб – тризуб. Однак, через низьку якість металу, через 30 років активного користування монети вивели з обігу [1].

Історія українських грошей бере свій початок з часів Київської Русі. Назва «гривня» походить від прикраси із золота або срібла у вигляді обруча, який носили на шиї (тобто – на «загривку»). Частіше за все це були м'яко закруглені обручі, з кінцями у вигляді голівок левів, прикрашені кольоровою емаллю. Інша версія походження гривні – це голова худоби (грива), що була еквівалентом вартості. Крім того, гривня мала властивість ділення на менші монети, а саме: 1 гривня дорівнювала 25 кунам, 50 різанам, 20 ногатам і 150 віверицям. З XI ст. в обігу Русі були так звані «київські» гривні, які мали шестикутну